

UKA 2024/22

2/10-2024

Anna Wangenheim

Siunnersuut uunga: Kalaallit Nunaannut suliffissarsiortut killilersimaarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinnissaa pillugu Inatsisartut inatsisaat (Inuit immikkut ittumik Kalaallit Nunaannut attuumassuteqartutut isigineqarsinnaanissaannut tunngatillugu piumasaqaatinik allannguineq) (Isumaginninnermut, Ilaqtariinnut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoq) (Siullermeerneqarnera)

Inuaqatigiinni atugarissaarneq maannakkorpiaq sulisussameernerup kingunerisaanik annertoorujussuarmik unammilligassaqalersimavugut. Kalerrisaarineruvoq ajortoqarujussualerneranik, isummerfigisariaqakkatsinnik. Meerartagut perorsaasunik ilinniartitsisunillu pikkorissunik amigaateqarput. Innuttaasut napparsimasut nakorsanik, peqqissaasunik allanillu peqqinnissaqarfimmi sulisunik pikkorissunik pisariaqartitsippu. Utoqqartagut isumassuisussanik amigaateqarput ataqqinartumik toqqisisimanartumillu utoqqalillutik inuunissaminut.

Aanalu suli ajorneq, uani inissismavugut, inuusuttagut amerlavallaat meeqqat atuarfiat naammassereeraangamikku ilinniakkamik aallartitsisanngimmata. Taakkua saniatigut isiginnaaginnarpagut inuit 1.000-ingajaat, sulinngitsut naak, suleriaannartut nalilerneqareeraluarlutik (matchgruppe 1). Soormita taamaattoqarpa? Imaassimanerpa, maannakkut Naalakkersuisuusut suliffissarsiortunut ikorsiissutinut nutaamik inatsisilornermigut ajornanngippallaalersissimagaa angerlarsimaannarnissaq toqqarsinnaallugu, ilinniagaqarsimannngitsutut sulilernissaq toqqarnagu? Qanoluunniit tamanna attanneqarsinnaanngilaq.

Oqaaserisanni pingarneq unaavoq, una siunnersuut Naalakkersuisunit pissuserissaarnissamik isumagisat uniorlugit iliuuseqarnertut ippasilaarmat. Illuatungaatigut innuttaasut nunaqavissut suliffinnut siulliunneqartarnissaat qulakkeerusunneqarpoq, aappaatigullu nunani allaniit aappaasut ilinniagaqarsimannngitsutut ilinniarsimasutullu suliffinnut sulisinnissaanut malittarisassat oqilisinniarneqarlutik. Nunaqavissunik 1.000-ingajannik, suleriaannartut nalilerneqarsimasunik peqaraanni, isumaqarpunga pitsaneroqqajaqisoq taakku ukkatarigaanni avataaniit sulisussanik piniarnissaq kisiat ukkatarinagu.

Siunnersuut taamaattumik ilimasaarutaavoq, uagut maani nunatsinni naammattunik sulisussanik peqanngitsugut imaluunniit sulinissamut piumassuseqanngitsugut, taakkulu innuttaasut imminnut tatignerannik annikillisaataalluni nunattalu aningasatigut ineriertorneranut siunissamullu tunnusimallutik suleqataanissaraluat pinngitsoortinneqassalluni una siunnersuut taamatut isikkoqartillugu akuerineqassappat.

Politikkikkut aaqqiissut unaasariaqarpoq nunaqavissut piginnaasaasa qaffassarnissaat suliffinnut sulisussaleqisunut tulluussarlugit, nunaqavissut sapinngisamik annerpaamik atorluarumallugit. Taamatuttaaq inoqatitsinnut, suliffinnik tigusiumannngitsunut, angerlarsimaannarusuttunulli allat akiligaannik, sakkortunerujussuarmik kinguneqartitsisariaqarpugut.

Naalakkersuisut kommunillu ilinniakkanik piginnaanngorsaanermillu ukkatarinninnerujussuusariaqarput, suliffissaaleqisut sapinngisamik annertunerujussuarmik, suliffeqarfinni piumaneqartunut suliffinnut sulisussaaleqisunut tullusaallutik. Taamaaliornerup qulakkiissavaa, suliffissaaleqisut pisariaqartitanik piginnaasaqalernissaat suliffissat, inuttassarsiuussat nunaqavissuniit tiguneqartalerlutik. Suliniarnermi tassani aamma inuit 200 sinnilaarlugit amerlassusillit, matchgruppe 2-mi inisisimasut taamaattumillu sulilernissamut piareersartariallit ilangunneqartariaqarputtaaq.

Junimi ukioq manna ataatsimiitaliaq ilaasortaaffigisara angalaneranut atatillugu, Qeqqata Kommuniata atugarissaarnermut ingerlataasa ilaat pulaarpalput. Tassani paasineqarsimavoq, utoqqarnik isumassuinermi piginnaanngorsaqqiineq iluaqutaasimasoq, tassa nunaqavissunik suliinnartitsinissamut sulilersitsinissamullu ilinniarsimanngitsunik persiarfissat annertusineqarsimammata. Suliniutit taamatut ittut ukkatarinerusariaqarpagut.

Demokraatinut erseqqissassallugu pingaartuuvoq, uagut kalaallit nunatta aningaasaqarneranut ineriartorneranullu annertunerusumik akisussaaffimmik tigusisariaqartugut. Tamanna ikorfartorneqarsinnaavoq ileqquliussinikkut, aningaasaqarnikkut inuuniarnikkullu suliffeqarnerup pilerinarsarneratigut aammalu inuiaqatigiit ineriartornerannut peqataalluarnikkut.

Avataaniit sulisussanik aallerneq aatsaat pisariaqarpoq, pisariaqarluinnarpat aammalu, nunaqavissut sulisut suliffinnut sulisussarsiortunut periarfissat tamaasa atorlugit neqeroorfigineqareerpata. Taamaaliornerup qulakkiissavaa, avataaniit sulisussarsiorneq isumalluutigilissanngikkippus akerlianilli sukataarluta uagut nammineq innuttaasoqatitta piginnaasaat aallaavigissagigut.

Taamatulli oqareerlunga naqissuserusuppara, uagut Demokraatiniiit avataaniit sulisussarsiorneq akerlerinnginnatsigu. Avataaniit sulisoqarneq allatut ajornartumik pisariaqarsinnaasarpooq, nunatsinni nunanilumi allani. Isumaqaqluinnarpugulli, nunaqavissut tunniussinnaasaat salliuttuaannartariaqarippus. Taamaaliornerup maani nunatsinni aningaasatigut inuuniarnikkullu namminilerneq nukittorsassavaa qulakkerlugulu, innuttaasut nunatta ineriartorneranut annerpaamik iluaqusiinissaat.

Taamatut oqareerluta, soorunami avataaniit sulisussarsiorneup sukkanerusumik eqaannerusumillu pisarnissaanik kissaat tapersorsorparput. Pisariaqanngitsumillu allaffissornerujussuup atorunnaarsinneqarnissaa isumaqatigiuannarpalput, uani siunnersuummi anguniarneqartoq.

Naggataatigut Naalakkersuisup Siulittaasuata ammaanersiorluni oqalugiarnermi ersarissumik imminut assortorluni oqaaseqarnera oqaasertalilaartariaqarparput. Tassanimi oqarmat, uagut nammineerluta ineriartornermut akisussaaffik tigussagippus. Siunnersummut uunga naapertuitinngilluinnarpooq, toqqaannartumik siunertaammat avataaniit suliartortut aapparisaasa ilinniagaqarsimanngitsulluunniit sulilersinneqarnissaannik siunertaqarmat. Tamanna nunaqavissunut suliffissarsiortunut pinngitsoorani kigunerlutsitsisussaavoq. Taamaattumik siunnersuut una ineriartornerup pitsaanngitsumik annertusineranik kinguneqaratarsinnaavoq, uagut nunaqavissutut nunatsinni ineriartornermut isiginaartunngortilluta. Tamanna akuersarneqarsinnaanngilaq.

DEMOKRAATIT
DEMOKRATERNE

Taamatut oqaaseqarluta siunnersuut ataatsimiitaliami susassaqartumi suliareqqinnejarnissaa
innersuussutigaarput.